

ARABAI, ŽYDAI IR VOKIEČIAI

VAKARŲ VOKIETIJA RĖMĖ IZRAELI, KURIAM JAUTĖSI MORALIŠKAI ĮPAREIGOTA, TAČIAU KARTU NORĖJO TURĖTI ARABUS SAVO PUSĖJE VOKIETIJOS SUVIENIJIMO KLAUSIME. — IŠJĖJUS AIKŠTĖN VOKIEČIŲ GINKLUMI IZRAELIUI, NASSERIS UŽSITIKRINĖS SOVIETŲ PARAMĄ, PERĖJO PRIEŠPUOLIN. — REZULTATE, VOKIEČIAI IŠ VISŲ PUSIŲ GIRDĖ TIK PRIE-KAIŠTUS.

Vytautas Meškauskas

Didžiųjų pasaulio įvykių paraišoje vyksta viena mažesnių išmiery drama, kurioje netruksta ir tragiškų ir komiškų elementų. Turiu galvoje šiuo metu nemažą triukšmą sukėlusius vokiečių santykius su žydais ir arabais. Kaip žinia, vokiečių tauta šiuo metu yra padalinta į dvi valstybines organizacijas: federalinę vokiečių respubliką (Vakarų) ir demokratinę vokiečių respubliką (Rytų). Pirmoji prisimė iš Hitlerio paveldėtą atsakomybę už dalies žydų tautos išnaikinimą ir, negalėdama atsilyginti tiesiogiai žuvusiems arba jų giminėms, sutiko sumokėti dar tam tikrą atlyginimą ir Izraelio valstybei. Tos "reparacijos" gerokai padėjo tai valstybei išsilaikyti. Iš kitos pusės, Izraelis iki šiol skaitė, kad vokiečiai savo kaltės nėra išpirkę ir normalių diplomatinių santykių su Vakarų Vokietija nėra užmezgę. Toji aplinkybė tačiau Bonnos vyriausybei atnešė daugiau naudos negu žalos. Mat, žydų priešai arabai jaučia dar nemažai pagarbos vokiečiams — net Hitleriui bei ypatingai maršalui Rommelui asmeniškai — ir labai norėtų su vokiečiais bendradarbiauti ūkiškai, ypačingai po to, kai atkūrę vokiečiai pradėjo teikti žymią techninę pagalbą atsilikusiems kraštams.

Iš kitos pusės, Vakarų Vokietijos vyriausybė laikydama svarbiausiu savo užsienio politikos uždaviniu visos Vokietijos suvienijimą arba bent neprileidimą prie Rytų Vokietijos tarptautinio pripažinimo kaip suvereninės valstybės, padėdama ūkiškai arabų valstybėms, laikėsi vadinosi buv. užs. reikalų ministerijos gen. sekretoriaus Hallsteino doktrinos, kurios esmė yra ta, kad Vakarų Vokietija nepalaiko diplomatinių santykių su tais kraštais, kurie pripažino Rytų Vokie-

tiją. (Toji taisyklė tačiau netaikoma pačiai Sovietų Sąjungai.) Arabai, aišku, mieliau pripažintų Rytų Vokietiją, kuri žydams nedavė nė cento, tačiau Rytų Vokietija yra, taip sakant, pačių sovietų taip išmelžta, kad praktiškai arabams negali daug padėti.

Gudri lapė tarptautinės politikos laukuose — buvęs kancleris Adenaueris galvojo, kad jam yra reikalingas žydų palankumas ne tiek pačiame Izraelyje, kiek pasaulio spaudos puslapiuose. Tam palankumui įsigyti Adenaueris 1960 metais New Yorko Waldorf-Astoria viešbutyje susitarė su Izraelio premjeru Ben Gurionu, JAV Valstybės Departamentui laiminant, dovanoti ginklų už 320 milijonus dolerių. Susitarimas buvo toks slaptas, kad apie jį nežinojo ne tik pasaulio spauda, bet ir pati Bonnos užsienio reikalų ministerija, nes pažadėtus ginklus tada buvo bavaras J. Strauss.

Iki pereinamųjų metų pabaigos vokiečiai tų ginklų patiekė 200 milijonų dolerių vertės, jų tarpe:

- * 220 sunkių amerikoniškų tankų;
- * kiek mažiau lengvesnių tankų; Hotchkiss SP la tipo;
- * penkis greitlaivius "Jaguar Klasse 55" tipo;
- * Fiat gamybos karo lėktuvų ir net vokiškų miltinparnių (helikopterų).

Paslaptis buvo taip gerai išlaikyta, kad Egipto valdovas Nasseris apie tai ilgą laiką nežinojo. Kai spaudoje pasklido žinios, kad 45 Izraelio karininkai lanko vokiečių "Kampfruppenschule II" ir susipažįsta su nauju vokiečių tanku "Leopard", Nasseris rado reikalo pereiti puolimą. Jis pas save pasikvietė Rytų Vokietijos

valdovą iš sovietų malonės Walterį Ulbrichtą ir pasisūlė pripažinti Rytų Vokietiją.

Tada ir pačioje Vakarų Vokietijoje kilo triukšmas. Net Der Spiegel leidėjas Rudolf Augstein, kurio jokių būdu negalima įtarti antisemitizmu, bet kuris nėra ir Adenauerio, o ypač Strausso gerbėjas, rado reikalo pastebėti, kad jei jau reikia Izraelį ginti nuo arabų, tai tam reikalui visais atvejais geriau tiktų JAV.

Viso to akivaizdoje kanclerio Erhardo, kuris šį pavasarį buvo sutaręs Šveicarijoje susitikti su nauju Izraelio premjeru, vyriausybė sustabdė ginklų tiekimą Izraeliui, kas sukėlė protestų viso pasaulio spaudoje.

Nasseris, kuris faktinai išsilaiko iš užsienio pagalbos — iš JAV jis gauna kviečių, iš sovietinio bloko kitų reikmenų ir ginklų, už kuriuos tačiau turi mokėti — Chruščiovą nuvertus buvo gerokai išsigandęs. Mat, tas jam buvo pažadėjęs visokių gėrybių 400 milijonų dolerių vertės. Tačiau Chruščiovui Maskvoje buvo padaryta priekaištų, kad jis bereikalo švaistosi sovietų resursais, todėl atrodė, kad iš tos pagalbos nieko nebus. Vėliau (Kairų nuvykęs sovietų premjero pavaduotojas Šelepinas Chruščiovo pažadus, nors kiek mažesniu mastu, atnaujino. Sovietai taip pat paspaudė Rytų vokiečius, kad tie iš savo pusės paremtų Nasserį. Ulbrichtas žadąs jam suteikti kreditų 100 milijonų dolerių sumoje. (Žinoma, apie kreditus tikroje to žodžio prasmėje negalima kalbėti, Nasseris tik tada moka nušimčius už senas skolas, jei gauna naujų paskolų. Jei to jam neduos, nesusilauksi nė cento). Vakarų Vokietija Nasseriu iki šiol davė 760 milijonų markių t.y. beveik 200 milijonų dolerių vertės gėrybių ir žada toliau duoti dvigubai daugiau negu Ulbrichtas.

Belaukiant tolimesnės tos dramos tijos, šiuo tarpu visi barta tik vakarų vokiečius: žydai, kam jie nusileido Nasserio šantažui, arabai, kam jie remia žydus, ir patys vokiečiai priekaištauja savo vyriausybei ir dėl Hallsteino doktrinos, kuri vokiečiams kol kas tik davė piniginius nuostolius ir dėl nelabai švaraus lošimo ant dviejų stalių — žydų ir arabų.

* NASSERIS BUS REMIAMAS ir toliau. Prieš porą savaitių Kongresas 241 prieš 165 balsais atmetė respublikonų frakcijos pasiūlymą nutraukti pašalpos siuntimą Arabų respublikai pagal Food for Peace programą. Senate buvo nutarta tą klausimą palikti prezidento nuostatai.

Prieš kurį laiką buvo pasisakyta, net 76 demokratams pritariant, kad tą pagalbą Nasseriu reikia nutraukti. Bet administracijos vadovybė, norėdama išlaikyti savo poziciją, priverstė demokratų klausimą persvarstyti. Perbalsuojant buvo surinkti visi ankstyvesniuose posėdžiuose nedalyvavę demokratai, kai kuriuos net atgabenus greitosios pagalbos automobiliu. 41 demokratas, prieš tai pasisakę prieš paramą, pakeitė savo nuomonę.

Kongreso nusistatymas prieš paramą Nasseriu, kaip savo pranešime kalba Kongreso atstovė iš Ohio, Frances P. Bolton, būtų aiškiai parodęs rimtą susirūpinimą Arabų respublikos vyriausybės priešišku nusistatymu JAV atžvilgiu, ir Amerikos mokesčių mokėtojų pinigais nebūtų remiamas diktatorius, nusistatęs prieš gyvybinius šio krašto ir kitų tautų mylinčių valstybių interesus.

Toks kongreso nusistatymas taip pat "nesupančiotų prezidento rankų", kadangi skirtieji tam tikslui pinigai ribojami tik šių metų biudžetui. Taigi, liko tik keli mėnesiai.

Kongrese vykusios diskusijos aiškiai parodė, kad Nasseris tos paramos nėra užsitarnavęs. O vistiek laimėjo administracijos pažiūros.

Connecticut valstybės gubernatorius John Dempsey vasario 11 d. priėmė lietuvių delegaciją, kuri jam įteikė Lietuvos vėliavą iškilimui virš Kapitolio. Vasario 16 d. Ta proga gubernatorius pasirašė proklamaciją, pasmerkdamas Lietuvos besitęsiantį 25 metus pavergimą. Prie stalo sėdi gub. John Dempsey. Stovi iš kairės: ALT Waterbury skyriaus pirm. A. Čampė, Amerikos Lietuvių Veteranų F. Sabonio posto moterų pirm. Mildred Lombardo, LB Hartfordo apyl. pirm. A. Dragunevičius, Irena Petkaitienė, Lietuvių Amerikos Piliečių klubo vicepirm. L. Kapeckas, Amerikos Lietuvių Veteranų F. Sabonio posto vado pavaduotojas W. Paterson ir LB Connecticut apygardos pirm. dr. P. Vileišis. Kulos nuotrauka

LAISVĖS VILTYS SENIAU IR DABAR

VILIUS BRAŽĖNAS

Svarbių sukačių proga įprasta pažvelgti į save ir aplink save, kad geriau apsprendus savo sekantį žingsnį.

Šią Vasario 16-sios dieną mums — liūdėti ar džiaugtis? Džingavimui, žinoma, pagrindo nėra, kada lietuvių tauta dejuoja grandinėse. Tačiau tai ne lindesio bet vilties ir optimizmo šventė. Mūsų dvasia turi pakelti vien jau ta mintis, jog jei-gu Lietuva galėjo atgauti Nepriklausomybę 1918-aisiais metais, tai dabar galimybės yra šimteriopai didesnės. Nors tada tauta buvo kieta ir užsispyrusi, mes turėjome vos saulelę inteligentų, kurie mokėjo svetimų kalbų, turėjo ryšių pasaulyje, buvo įgiję profesinio bei valstybinio patyrimo ir pakankamai vaizduotės bei drąsos svajoti apie Lietuvos Nepriklausomybę. Šiandieną padėtis nepalyginamai šviesesnė. Šiandieną mes turime šviesių lietuvių vyresniojoje ir jaunesniojoje kartoje. Jų dėka Lietuvos byla keliama viso laisvojo pasaulio seimuose ir valdžios kabinetuose. Lietuvai laisvė reikalaujama visų laisvųjų kraštų spaudoje, knygose, televizijoje, radijoje, antikomunistiniuose tautiniuose ir kontinentaliniuose suvažiavimuose. Pastaraisiais ir šiais metais galingiausiojo pasaulio krašto, JAV Kongreso atstovai įneša dešimtimis rezoliucijų reikalaujančių Lietuvai laisvės!

Mes visi puikiai suprantame, jog nė vienas iš šia suminėty reiškinų pavieniai, nei visi drauge sudėjęs Lietuvai laisvės dar neatneš. Tačiau visi tie dalykai padeda išlaikyti pavergtos tautos viltį gyvą. Lietuvos bylą neužmirštą, Sovietų klastą ir pavojingumą ištartą pasaulio dėmesiu. Tai padeda taipogi išlaikyti Amerikos ir viso pasaulio budrumą komunistų pražūtingų planų akivaizdoje, pristabdyti komunistų plėtimąsi ir tuo sukelti vidurines įtampas komunistinių satrapų pasaulyje.

Tad išlaikymas vilties pavergtoje tautoje, išlaikymas budrumo laisvajame pasaulyje, ir komunistų susilpninimas yra sritys, kuriose mes, išeiviai, privalome dirbti siekdami pavergtiesiems savo broliams laisvės. Ir kai išmuš lemiamą valanda, kada pavergtosios tautos kaip Rytams taip ir Vakarams dar kartą pakils prieš akis prezidento Wilsono ir Atlanto Chartos tautų laisvo apsisprendimo punktus ir Lincoln laisvės deklaraciją,

mūsų, išeivių, pareiga bus užtikrinti, kad Lietuvos vardas nebūtų sveikimas pasaulyje, kad mūsų tauta gautų visokeriopą pagalbą laisvei atstatyti, kad lietuviška trispalvė aukštai iškelta drąsiai plevesuotų pirmosiose eilėse tų kovotojų, kurie kantriai ir atkakliai, metal iš metų bus dirbę už raudonosios vergų sistemos sugriovimą.

Tiesa, mūsų nedaug, ypač dar todėl, kad nemaža mūsų pašiškai piktinamės tokiais beširdžiais. Tačiau ką daugelis mūsų darome mūsų pačių tautos nelaimės akivaizdoje? Ar ne tą patį? Ar daugelis mūsų nestovi nuošaliai, net piršto nepajudinę savo tautai padėti? Ar ne perdažnai tylime, nešaukiame pagalbos tenai plėšiamai, žudomai, prievartaujamai lietuvių tautai?!

Tad tegul šį Vasario 16-oji būna nauja pradžia kiekvienam lietuviui pasaulyje. Ir tegul šių metų minėjimas nepasibaigia dolerio auka ir Lietuvos Himnu salė-praša, kad ir ateityje Vyriausybė tebesilaikytų tos pačios politikos Lietuvos respublikos de jure pripažinimo atžvilgiu, prašo ir ateityje užtarti Lietuvą ir remti Lietuvos išlaisvinimą iš Sovietų Rusijos okupacijos darant visų galimų žygių, kad Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių byla būtų iškelta Jungtinės Tautos tuo tikslu, kad Sovietų Rusija būtų priversta išvesti iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių savo kariuomenę, policiją ir visokį administracijos aparatą bei kolonistus, atvykusius po 1940 metų birželio 15 dienos, kad visi Lietuvos piliečiai būtų grąžinti iš ištėrimo į savo kraštus ir kad tuo būdu būtų pašalintos visos klitnyės atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, kuri jėga buvo Sovietų Rusijos sutrukdyta.

CHICAGOS LIETUVIŲ RAŠTAS JAV PREZIDENTUI

Chicago lietuvių visuomenė, gerbdama ir didžiūdamasi Lietuvos valstybės 700 su viršum metų garbinga istorija, prisimindama Lietuvos valstybės okupaciją XVIII amž. pabaigoje ir trūkumą 125 metus, susirinkusi į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, paskelbto 1918 m. vasario 16 dieną Vilniuje, 47 metų sukakties minėjimą, surengtą Chicago Lietuvos Tarybos Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje 1965 metų vasario 14 dieną.

didžiai vertindama ir pakartotinai reikšdama daug kartų perduotą Vyriausybės padėką už tebesitęsiantį Lietuvos respublikos pripažinimą de jure, prašo, kad ir ateityje Vyriausybė tebesilaikytų tos pačios politikos Lietuvos respublikos de jure pripažinimo atžvilgiu, prašo ir ateityje užtarti Lietuvą ir remti Lietuvos išlaisvinimą iš Sovietų Rusijos okupacijos darant visų galimų žygių, kad Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių byla būtų iškelta Jungtinės Tautos tuo tikslu, kad Sovietų Rusija būtų priversta išvesti iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių savo kariuomenę, policiją ir visokį administracijos aparatą bei kolonistus, atvykusius po 1940 metų birželio 15 dienos, kad visi Lietuvos piliečiai būtų grąžinti iš ištėrimo į savo kraštus ir kad tuo būdu būtų pašalintos visos klitnyės atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, kuri jėga buvo Sovietų Rusijos sutrukdyta.

Chicago Lietuvių Taryba

Lietuvos atstovas pas de Gaulle

Lietuvos pasiuntinybės Prancūzijoje chargé d'affaires prof. dr. Jurgis Baltrušaitis neseniai buvo priimtas Prancūzijos prezidento de Gaulle ir turėjo dviejų valandų pasikalbėjimą.

Vokiečiams veržiantis pirmyn, šimtai tūkstančių sovietų belaisvių varomi į užnugarį.

RYTŲ FRONTE (14)

'Nė vieno žingsnio atgal...!'

Rugpjūčio 29 d. Guderianas išskrido iš Novgorod-Siversko su "Fieseler Storch" apžvalgyti priešo linijas, ypač tas Jeremenko divizijas, kurios puolė vokiečių priešakines pozicijas. Grįždamas dar aplankė savo 3-čią ir 4-tą divizijas, kurios stengėsi išplėsti pleišta į priešo pozicijas už Desnos, bet be didelių pasekmių. Situacija nebuvo optimistiška. Kareiviai buvo pervargę ir stigo tankų. Pasidėjęs ant kelių žemėlapių jis svarstė padėti su pulk, Bayerleinu.

-- Jeremenko lošia paskutinę kortą, -- kalkuliavo Guderianas. -- Jei jam pasiseks mus sulaukyti, ir jei sovietų vyriausioji vadovybė atidengs, ką mes rušiamės daryti prieš Budieniną, visi mūsų planai nueis niekais.

Bayerleinas tai patvirtino:

-- Vakar aš telefonavau į II-ją armiją. Baronas von Weichs irgi panašiai galvoja. Jo štabo pirmasis karininkas pulk. Feyerabend sakė, kad turimomis informacijomis, sovietai Dniepro fronte trauksis į rytus ir stipriai įsitvirtinims prie Dono.

-- Budieninas pasinaudoja gauta pamoka prie Umano. Jis traukia savo galvą iš kilpos. Dabar viskas priklauso nuo greitumo: kas bus greitesnis, jis ar mes? -- pastebėjo Guderianas.

Budieninas iš tiesų pramatė koks gresia pavojus jo armijos grupei nuo puolimų iš šiaurės ir pietų, kai jo jėgos centras buvo prie Kijevo išsikėlęs į vakarus. Jis pradėjo organizuoti atitraukimą iki naujos įsitvirtinimo

linijos prie Dono. Bet Stalinas nieko nenorėjo girdėti apie atitraukimą. Priešingai, jis metė dar dvidešimt aštuonis naujus didelių dalinių į šią smaigiančią kilpą. Visa, ką garsiosios Charkovo tankų įmonės galėjo pagaminti, buvo mesta į Dniepro kilpą: modernūs T34, T27, šarvuoti automobiliai, artilerija ir "Stalino vargonai". Stalino įsakymas buvo aiškus:

"Nė vieno žingsnio atgal. Laikytis ir jei reikės, mirti vietoje!"

Budienino armijos korpusas klausė įsakymo. Rundstedto divizijos šiaurinis sparnas tai greit pajuto. Vokiečių 98-ji divizija prie Korosteno neteko 78 karininkų ir 2300 karių. Aštuonias dienasėjo aršios kautynės prie Desnos tarp Guderiano ir Jeremenko divizijų. Buvo judama pirmyn ir vėl traukiamasi atgal, žingsnis po žingsnio, žiauriose kautynėse. Paskui išmušė netikėta valanda ir Budieninas pralaimėjo.

Rugsėjo 3 po pietų 24-to korpo štabo karininkas savo generolui Geyriui ant stalo pabėrė krūvą apdegusių popierių, kurie buvo rasti numušame sovietų lėktuve. Tuoj buvo padaryti vertimai, išstudijuoti žemėlapiai ir visų veidė pasirūdė šypsenai. Įsakymai ir braižiniai rodė pozicijų silpnąsias vietas tarp XIII ir XXI sovietų armijų. Įspėjus telefonu Guderianą, tuoj į tą vietą buvo pasiųsta 3-čia šarvuotųjų divizija. Kitą rytą Guderianas atvyko pas Geyrį. Kad padarius 75 km, kello reikėjo važiuoti net 4 valandas. Kellai buvo įmirkę nuo lietaus, bet naujiena kuri jo laukė buvo gera. Modelio 3-ji divizija smogė kaip į tuštumą. Jo šarvuotai sudaužė dviejų sovietų armijų šonus ir kaip per užtvankos plyšį pasipylė į pietus vokiečių pėstininkai ir artilerija.

-- Tai jums laiminga galimybė! -- pasakė Guderianas Modeliui, kurio daliniai lenktyniaudami veržėsi Seimo ir Konopo link. Už trijų dienų, rugsėjo 7 d. priešakinis batalionas jau persikėlė per Seimo upę ir įsitaisė pozicijoje. Rugsėjo 9 d. persikėlė ir 4-toji šarvuotųjų divizija. Stukas atidarė kruviną kelią 35-tam šarvuotųjų pulkui per naujai atsiųstus XL sovietų armijos dalinius, kurie stengėsi sulaukyti vokiečių veržimąsi.

Modelio 6-tas šarvuotųjų pulkas

jau buvo prieš Konotopą. "Vilko urve" Rytprūsioje ir Bocko štabe prie Smolensko generolai ir maršalai azartiškai užsidedę sekė Guderiano lenktynes. Reikėjo duoti įsakymą tinkamu momentu generolui von Kleist, kuris laukė pietuose, puli visomis jėgomis.

Štai vokiečiai jau perėjo Konotopą. Tada Guderianui buvo duotas įsakymas: "Žygiuokite Romny kryptimi. Jėgos centras dešinėje." Kas reiškė, kad Romny srityje turės būti užrauktas "maišas", kuriame yra Budienino armija. Čia turėjo susitikti Guderiano ir Kleisto šarvuotieji.

Romny karo istorijoje jau buvo garsus tuo, kad 1708 metais čia įsitaisiusi Švedijos karalių Karolį XII sumušo Petras Didysis, tuo istorijon įvesdamas Rusiją kaip didelę modernišką valstybę. Ar šis perijodas Rusijai dabar pasibaigs Romny?

Viskas vyko laikrodžio tikslumu. Guderiano tankams pavyko padaryti lemiamą prasiveržimą prie Konotopo. Lietus pylė kaip iš kibiro, bet pergale didino karių jėgas. 3-čios šarvuotųjų divizijos pirmieji daliniai skuba į Romny. Štai jau priešo užnugaryje. Kur yra antroji replių dantis? Kur Kleistas? Jis atsargumo sumetimais dar paliktas atsilikęs, kad sovietai neatidengtų vokiečių ketinimus. Rugsėjo 10 d. vakare Kleisto 45-tas korpus, vadovaujamas gen. Kempfo pradėjo judėti vakariniu Dniepro krantu į Kremenčugą. Kellai nuo lietaus pabliure. Visą naktį vokiečiai kankinasi blogame kelyje ir auštant persikelia į kitą krantą. 9 val. ryto gen. Hube tankai puola sovietų pozicijas. Jį seka 9-ji šarvuotųjų divizija. Rugsėjo 13 d. vokiečiai užima Lubnį.

Sovietai dabar pamatė pavojų. Vokiečių žvalgybos lėktuvai praneša, kad nuo Dniepro fronto skuba sovietų daliniai prieš Guderianą ir Kleistą, kur dar pasiliktas mažas plyšys. Reikia jį kuo skubiausiai užkimšti, jei norima neleisti pabėgti didžiajai daliai sovietų armijos. Guderiano divizijos iš šiaurės užėmė Romnį ir Priluką. Tik 50 km. skiria Guderiano nuo Kleisto. Reiškia 50 km. pločio yra plyšys. Sovietų lėktuvai puola be perstojo vilkstines. Rugsėjo 19 d. VI-toji armija užima Kijevo ir rugsėjo 26 kautynės baigiamos visiškai sunaikinti penkių sovietų armijų, apie milijono karių. Maršalas Budieninas, senas Stalino draugas, caro armijoje tarnavęs viršila iš "maišo" pabėga lėktuvu. Stalinas nenorėjo, kad jis pakliūtų į nelaisvę ar žūtų. Budieninas vadovavimą perdavė gen. Korponui, kuris žuvo su gen. Tupikovu, bandydamis prasiveržti.

Rezultate: nelaisvėn paimta 665,000 sovietų karių, į vokiečių rankas pateko 3718 patrankos, 894 šarvuotieji ir didelis kiekis įvairios kariškos medžiagos.

Istorijoje dar nebuvo žinoma tokio įvykio: penkių armijos sunaikintos. Vokiečių vadovybė šioje operacijoje pasirodė judresnė, drąsesnė. Prie to dar prisidėjo ir vokiečių kareivių užsigrądinimas.

Staliniui tai buvo milžiniškas pralaimėjimas. Kai Guderianas paklausė sovietų generolo Potapovo, kurį Modelis paėmė nelaisvėn, kodėl anksčiau jie nepasitraukė iš Dniepro kilpos, šis atsakė: "Armijos grupė davė sąlygą evakuoti. Mes jau traukėmės į rytus, kai iš Stalino atėjo įsakymas pasilikti vietoje ir, jei reikės, mirti".

"Laikytis arba mirti!" Tai atsisėjo milijonai žmonių. Tai Staliniui kainavo visą Ukrainą, o kartu praėjimą į Krymą ir Dono rajoną. Stalino egoizmas nešė sunkias pasekmes. Bet greitai pergalė apsvaigino ir vokiečius. Vėlesniais mėnesiais Hitleris taip pat padarė sunkių klaidų.

Pirmoji klaida buvo po Kijevo paėmimo. Jis tuoj padarė išvadą, kad Sovietų Rusija nebepajėgs priešintis pietuose nei sudaryti tikro fronto ir davė įsakymą užimti Dono sritį dar iki žiemos.

Hitleris norėjo užimti šią pramonės sritį, kad ji dirbtų Vokietijai. Bet po šios pergalės, kai pradėjo braškėti Sovietų Rusija, kodėl nesuduoti kitą mirtiną smūgį, kodėl neužimti Maskvos? Ir tuoj po Kijevo paėmimo Hitleris davė kitą įsakymą atnaujinti žygį į Maskvą. Tai naujai operacijai buvo duotas "Taifūno" vardas. Ji turėjo prasidėti spalio 2 d. Tikslas Maskva. Hitlerio įsakyme buvo rašoma, kad

- Danute, su tavim nori kalbėti tūlas "S"!

didysis lemiamas mušis prasidės šiais metais, kuris visai sunaikins priešą.

Von Bocko armija centriniame fronte jau pradėjo ruoštis žygiui į Maskvą, maskviečiams apie tai nieko nežinant. Nuo liepos vidurio vokiečiai buvo sustoję prie Smolensko, prie Jelnios ir Vopo. Buvo apsiprasta, kad priešas stovi per 300 km. nuo sostinės. Ir tie 300 km. darėsi nebebaistūs. Karas nuslinko į pietus ir rugsėjo 30 d. sovietų kariuomenės komunikate buvo rašoma: "Mūsų kariuomenė visame fronte veda lemiamas kautynes". Buvo cituojami fantastiški numuš-

tų vokiečių lėktuvų skaičiai. Skelbiama, kad per paskutines 5 dienas buvo numušta 560 vokiečių lėktuvų. Vadinas orinė pergalė. Ir priešas nebejudėjo pirmyn.

Ir kai rugsėjo 30 maskvietis skaitė Pravdą, jog viskas eina gerai, per 500 km. nuo Maskvos Ukrainoje, Glukove, leit. Lohse, vadovavęs 3-čios divizijos tankų eskadronui, iš bokšto davė ranka ženklą: pirmyn! Antroji šarvuotųjų grupė pasuko į šiaurę. Prasidėjo Taifūno operacija. Tai paskutinis mušis, kurį savo kariams žadėjo Hitleris.

(Bus daugiau)

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI ŠIAS KNYGAS

PALIK AŠARAS MASKVOJE — B. Armonienė\$3.00
KELIAS Į KAIRĘ — Alė Rūta\$3.00
DAILININKAS RAUBA — Vincas Ramonas\$3.50
ALMA MATER — R. Spalis\$5.00

Visa eilė kitų lietuviškų leidinių.

Užsakymus siųsti: DIRVA, 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

PAMINKLINIS LEIDINYS

Šio apibūdinimo tikrai nusipelno Aleksandro Merklio parašyta ANTANO SMETONOS monografija, kurią puikiai apipavidalintą išleido Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Didelio formato veikalas turi 786 puslapius, 754 p. teksto ir 32 p. iliustracijų. Irištas kietais viršais, su iliustruotu aplanku.

Skaitytojas jame randa ne tik aprašomojo asmens biografiją, bet kartu plačią priešnepriklausomybinio laikotarpio ir nepriklausomybės metų studiją.

● Spaudos atsiliepimai

"A. Merklio monografija yra graži stiliumi ir taisyklinga kalba parašytas veikalas. Jis vertingas pirmiausia sukauptais gausingais duomenimis, dažnai grindžiamas autentiškais šaltiniais iš 22 m. nepriklausomybės laikų".

"...kas domėsis tais Lietuvos laikais ar ką tirs, tai A. Merklio "Antanas Smetona" bus pirmaeilis vadovas".

"...Veikalas paliks žymiausių paminklų pirmam ir paskutiniam prezidentui anos Nepriklausomos Lietuvos".

"Draugas"

"Autorius ir knygos leidėjas... syeikintini ir įvertintini kaip atlikę reikšmingą įnašą lietuvių tautos istorijai".

"Aidai"

"...skaitytojas ras įdomios medžiagos iš Lietuvos atsikūrimo, laisvo gyvenimo ir net tremties dienų".

"Laisvoji Lietuva"

"Palikim tą visą gausybę medžiagos pasigardžiuoti patiems monografijos skaitytojams. O pasigardžiuoti bus kuo".

"Europos Lietuvis"

- ISKIRPKIT IR SIŪSKIT KUPONĄ SIANDIEN -
MR. K. POCIUS, 3908 FIR STREET,
EAST CHICAGO, IND. 46313

Taip. prašom atsiųsti man Aleksandro Merklio "Antano Smetonos" monografijos egz., skaitant po \$12.50. Priedu \$..... sumos čekį (perlaida). (Visą adresą prašom rašyti didžiosiomis raidėmis).

Pavardė

Gatvė

Miestas Valst. Zip

PELNYKITE DIVIDENTUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

4½% DIVIDENTAI IŠSIUNČIAMAI PASTU KETVIRČIAIS... INVESTMENT SĄSKAITOMS.

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: Area Code 312; 242-4395;

Suburban Phone: 656-6330.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 19156907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

DRAUGŲ NEBES PERDAUG

Vis žvelgdami į Washingtono, Amerikos sostinės, valdiškų rūmų bokštus, dažnai praleidžiame nepastebėję draugų, kurie veikia, dirba mūsų labui, Vieno ko jie negali padaryti, tai vienu ypu patenkinti mūsų memorandumų. Gal tai ir sumažina jų vertę mūsų bendrinių organizacijų vadovybių aktyse, bet gi laipsniškai žinrint, turime gi eiles vietinių reikalų, problemų, bėdų ir kartais naudos, jei vietinius reikalus bandom tvarkyti savo pajėgumo ir savo reikalavimų mastu.

Žvelgiant į mūsų gausių organizacijų eilę, matome, kad tik vienas BALFas yra tinkamai įsiregistravęs valdžios įstaigose taip, kad mūsų visų šalpa lieka neapmokestinama ir BALFui duodamos aukos dar nurašomos nuo mokesčių. Tiesa, tik dabar, Lietuvių Fondas taip pat susilaukė mokesčių privilegijų, kurių įgyvendinimui dar turės būti atlikta eilė formalumų. Šiaip jau, visa eilė organizacijų, kad ir įregistruotos vietos valstybių organizacijų registre, bet dar toli gražu iki tų formalumų atlikimo galo, kuriais sėkmingai ir prasmingai naudojasi BALFas.

Organizacijos dėl to nerangumo nukenčia daugeliopai. Svaiojame apie stambesnes aukas ir testamentus. Bet jei tos aukos ir testamentai apkraunami mokesčiais, tiek aukotojai, tiek gavėjai tai yra nuostolinga propozicija. Iš kur gi išaugo stambiosios Amerikos fondacijos, jei ne mokesčių privilegijų dėka?

Clevelande kelių lietuviškųjų institucijų nekilnojamo turto mokesčiai neseniai buvo žymiai sumažinti. Metinėje sąmatoje tai nesudaro ypatingai ryškų sumų, tačiau metų bėgyje tai gerokai atsiliepija ir jau yra nemažai laimėjimų. Toks posakis, iš tikrųjų yra būdingas mūsų organizacijų vadovybių "tikinei psichologijai". Labai dažnai galvojama apie pajamas, bet retai sukama galva dėl išlaidų sumažinimo. O tai kartais sudaro pagrindinį išsilaukimo šaltinį.

Mokesčių sumažinimas Clevelando lietuvių organizacijų nekilnojamam turtui yra tik maža dalis tų galimybių, kurios, metams lekiant, lieka neišnaudotos. O lieka neišnaudotos visos galimybės dėl to, kad mes į valdžios reprezentantus žiūrime, kaip į svečius, kartais reikalingus atsilankymui į šventiškus parengimus. Jų tarpe yra daug draugų, kurie mielai atsižvelgtų į mūsų organizacijų didesnius poreikius, kuriuos dažnai sunku savomis jėgomis išspręsti. Klaida glūdi tame, kad mes liekame užsidarę savo "valsčiuje" ir su "svetimišaliais" amerikiečiais santykiujame šaltu oficialumu.

Vasario 16 d. minėjimo proga Clevelando burmistras Ralph Locher savo kalboje pabrėžė, kad lietuvių bendruomenė tautybių tarpe būdinga tuo, kad ji nesibeldžia į burmistro duris ko nors prašyti sau, bet beldžiasi tada, kada iškyla klausimas, kuo lietuviai galėtų prisidėti prie miesto gerbūvio ir kultūrinių pastangų tautos. Tai gražus, bet ir būdingas lietuviams komplimentas. Tuo tarpu kitas svečias, mielai atsilankęs į minėjimą, nors ir nebuvo programoje numatytu svečiu, bet susilaukęs taip pat šilto lietuvių visuomenės atsinešimo, reikiąsi veikla, kuria nelaukiama beldimosi į jo duris, bet jis pats su savo gabiais ir darbščiais padėjėjais beldžiasi į mūsų duris ne oficialiam vizitui, bet konkrečiai talkai. Tai County Auditor Ralph J. Perk, kurio dėka Clevelando lietuvių organizacijos susilaukė apčiuopiamų savo veiklai skatinti ir išlaikyti rezultatų.

Būtų ilgesnė ir jau kita tema, kaip ir kodėl taip įvyko. Faktas lieka tas, kad lietuviai ir lietuviams draugų ieškoti vien tik Washingtono, lyg ir per tolimas kelias. Be abejo, svarbu ir būtina jų ten turėti. Tačiau turėti jų šalia savęs, nuo vietovės, kurioje gyvename pradedant, nevengtina.

Ralph J. Perk pavyzdys, jo rūpestis ir dėmesys tautybių grupėms, yra svarbus ir reikšmingas faktas, įsidėmėtinas mūsų visuomeninėje veikloje. Šiandien jo užimamoji padėtis gal daug kam atrodo ne taip jau reikšminga. Tai klaidinga pažiūra. Tai rinkiminis ir kartu politinis postas. R.J. Perk padėtis vieną dieną gali pasikeisti. Gali pasikeisti ir turimų ryšių reikšmė ir prasmė.

Gal tai egoistinės užuominos, bet iš tinkamai puoselėjamų ryšių ir santykių išugdysime savo bendruomenės ir tautos naudai daugiau laimėjimų. (J.Č.)

TIKRAS ŽINGSNIS

Žmogaus prigimtis nevienoda. Vienus veikia švelnumas, o kitus -- priešingai, brutalumas ir jėga. Ir tie, kurie patys vartoja brutalumą ir jėgą, jie pripažįsta ir nusilenkia irgi tik brutalumui ir jėgai.

Ramus vasario 6-7 dienų savaitgalis. Už tikstančių mylių nuo mūsų, Azijoje, kur jau keliolika metų liejasi kraujas ir kur žmonės gyvena terore, teroristai irgi buvo paskelbę paliaubų ir taikos periodą. Jie tai buvo padarę tik tam, kad suvažinūs budrumą taikos sargybinių.

Taip ir atsitiko. Pietų Vietnamo buvo užpulta Amerikos maža bazė ar tik apsaugos postas ir pralietas kraujas, nusinešant net keliolika gyvybių. Ir tur būt niekas net nesitikėjo, kad Amerikos prezidentas Johnsonas, toks pamažu galvojančias ir lėtai kalbančias žmogus, veiks taip staigiai ir žengs tokį tikrą žingsnį. Amerikos bombonešiai savo bombomis atsakė tuo pačiu į komunistinių teroristų bazes šiaurės Vietnamo.

Kyla klausimas, kokia bus re-

akcija iš kraujo trokštančių gaujų? Juk šie įvykiai vyksta laikotarpį, kada prezidentas Johnsonas pasiūlė Maskvai draugiškus vizitus, Maskva Pravdos lapomis, tik po mėnesio priėmė tą Johnsono pasiūlymą.

Įvykiai vyksta labai greitai. Pravda! vedant flirtą su Washingtonu, Kosyginas pasuko per Pekiną į šiaurės Vietnamą. Prezidentas pasiskubino nusisąsposi Pravdai greičiau, negu Kosyginas pasiekė šiaurės Vietnamą. Gal tai buvo noras užbėgti už akių Kosyginui pirmiau, negu jis ten Azijoje duos pažadus ir įsipareigojimus? Kosyginas viešna gės metu Pietų Vietnamo buvo užpulti amerikiečiai. Amerikos prezidentas į tą užpuolimą irgi atsakė staigiai, netikėtai ir tvirtai.

Nuolaidų politikos puoselėtojai nepatenkinti prezidento Johnsonoėjimu ir aliarmuoja, kad šių žygių pasekmės gali būti labai pavojingos. O tikrumoje tai yra tik penicilinas sergančiam ligoniui, kuris apsaugo nuo tolimesnės ligos plėtimosi ir užmuša bakte-

Lietuvos gen. konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, Vasario 16 minėjimo Clevelande proga pasakė kalbą, kurioje pabrėžęs sutarčių sulaužymo ir agresijos faktus, ilgiau sustojo prie įvykių eigos Sov. Sąjunga okupuotoje Lietuvoje.

Tie įvykiai ir faktai nedviprasmiškai rodo į žiauriausio kolonializmo pavyzdžius, kuriuos nusteibti okupantai siekia propagandiniiais šūkiais ir tarlamais praplėtimais pramonės, švietimo bei kitų ekonominių ir kultūrinių barų. Gen. konsulas išdėstė, kad "tie tariami pramonės praplėtimai nėra tokie, kokie yra skelbiami; antra, jie padaryti ir daromi daugiau šalies užgrobojo -- kolonizatoriaus -- Sovietų Sąjungos naudai negu Lietuvai ir lietuviams. Naujos įmonės steigiamos pagal Maskvos planus ir interesus, neatsižvelgiant į Lietuvos sąlygas ir lietuvių reikalus. Daugeliui tų įmonių Lietuvoje nėra nei žaliavų, nei specialistų, nei kvalifikuotų darbininkų. Žaliavos turi būti perkamos iš Rusijos bei jos kolonijų. Daug produktų turi būti paruošiamas Rusijos imperijai. Pirkimo ir pardavimo kainos nustatomos Maskvos. Didelė dalis pelno pasiimama Maskvos. Specialistai gabenami iš Rusijos ir apgyvendinami Lietuvoje. Lietuva kolonizuojama ir rusinama. Pagal inžinieriaus Pr. Zundės ir kitų specialistų apskaičiavimus, norint Maskvos primestus planus įvykdyti, reikalinga kasmet parūpinti po 32 tikstančių naujų darbininkų. Lietuva gali jų duoti tik po 11 tikstančių. Po 20 tikstančių darbininkų turėtų atsirasti iš kitur -- iš Rusijos. Iki 1980 m. atsirastų Lietuvoje naujų rusų ir kitų kitataučių darbininkų apie 300,000. Pridėjus šeimoms -- apie pusę milijono kolonistų! Iš to seka, lietuvių nuostimtis Lietuvoje mažėtų vis dar žemes.

Lietuva, tačiau, tebėra žemės ūkio šalis. 60% gyventojų gyvena ir dirba ūkyje. Jų dalia yra sunkiausia. Iš jų beveik viskas yra atimta. Jie yra grąžinti į baudžiaivos laikus ir sąlygas. Jų vidutinis dienos uždarbis yra po 25 kapeikas ir svaras grūdų. Pati ūkio produkcija dar nėra pasiekus prieškarinės Lietuvos produkcijos laipsnio. Lietuva būdavo grūdų aruodas, o dabar joje miltų ir duonos trūksta. Ūkis yra apieistas. Pačių sovietų specialistas V. Vazalinskas pr. m. gruodžio 24 d. konferencijoje pareiškė: "Bendras respublikos žemės ūkio lygis tebėra vis dar žemas."

Kai palmi okupantų ir jų agentų skelbiamus "laimėjimus" ir sustatė juos suesamais faktais, tai valdas pasidaro nebesuderinamas su realybe. Skelbiama, kad gamyba eina smarkiausių tempų, aukščiausiai nustatytos normos, o gaminių, tačiau, žmonėms trūksta. Klausimas, kas pasidaro: ar nepagaminama kiek sakoma, ar pagaminama kiek sakoma, bet išvežama į Rusiją?

Skelbiama, kad statyba eina didžiausiu smarkumu, o butų trūksta, nors gyventojų skaičius Lietuvoje dar nėra prašokęs prieškarinio gyventojų skaičiaus.

Prieš okupaciją Lietuvos miestuose ir kaimuose niekuomet netrūko svečiams iš užsienio vietos, o dabar jos trūksta. Tai kas ją užima: didelės šeimoms, skaitlingi tarna, ar variagos kolonistai?

Toliau, okupantai ir jų agentai pabrėžia mokyklų ir studentų skaičiaus padidėjimą ir nemokamą mokslą. Kad mokyklų ir įvairių kursų bei studentų skaičius yra padidėjęs, tai yra faktas. Bet

rijas. Tačiau penicilinas yra efektyvus tik po suvartojimo tam tikros normos per nustatytą laiką. Taigi ir šiuo atveju, jeigu ir toliau bus naudojamas tas penicilinas, tai ligonis pradės veikti ir bus apsisaugota nuo tolimesnės ligos išsiplėtimo ir komplikacijų įsigalėjimo. Tačiau, jeigu po šios vienos dozės, jis nebebus toliau vartojamas, jie ne tikai kad neveiks, bet dar pablogins padėtį. Jeigu Amerikos prezidentas panaudos reikalingą dozę "penicilino" ligonis bus "pagydytas". Jeigu jis to nepadarys, pasekmės bus tokios, kad vėliau ir didesnė dozė neveiks.

Povilas Žičkus

OKUPANTŲ 'LAIMĖJIMAI' NESIDERINA SU REALYBE

Gen. konsulo dr. P. Daužvardžio kalba, pasakyta Vasario 16 minėjime Clevelande

tai pat yra faktas, kad jis kasmet didėjo ir nepriklausomoje Lietuvoje, ir iki šiol gal būtų buvęs net didesnis už komunistų skelbiamus skaičius, ypatingai jeigu atmesime įvairius komunistinius kursus ir jų "studentus".

Kalbant apie "nemokamą" mokslą ir gydymą, tai netiesa -- tai gryną propagandą -- vaikams pasaka. Lietuvos gyventojai nemokamai nieko negauna, jie yra už viską užmokėję avansu ir moka neperstojamai. Iš jų beveik viskas yra atimta. Jie yra pavirstę valstybės tarnais ir turi tarnauti jai nuo studentavimo iki mirties. Atlyginimas jiems nustatytas vyriausybės. Darbo ar darbdavio pasirinkti jie negali. Jie yra valstybės arkliai. Tokiomis sąlygomis kiekviena Amerikos įmonė žmogų pasiimtų, ji išmokslintų ir sau turėtų. Daug kurios įmonės jaunas žmones čia mokslina ir tik keliems metams juos prie savęs pririša. Po to, jei nori ar mato išrovavimo, jie gali iš tos įmonės išleisti ir kitą darbdavį pasirinkti, ar savarankišką verslą pasikurti. Tą daro ir Amerikos kariuomenė. Jos išmokslintas žmogus po kelių metų tarnybos gali iš kariuomenės išleisti ir savarankiškai gyventi. Jam ne tik duodamas nemokamas mokslas, bei gydymas, bet dar pensija pridedama.

Lietuvos okupantai ir jų agentai kalba ir rašo apie Lietuvos kultūrinę ir mokslinę pažangą: apie didelius knygų skaičius ir tiražus, apie Mokslo Akademiją ir t.t.

Pažanga yra natūralus dalykas. Lietuvių tauta nuo jos neatsilieka. Tą labai vaizdžiai įrodė Lietuvos nepriklausomybės laiko tarpsnis. Tame laikotarpyje padaryta daug svarbesnė ir realesnė pažanga negu dabar visose srityse. Kai kurie užsieniečiai ją vadino "stebuklu". Tačiau tai nebuvo stebuklas. Tai buvo tautos sumanumo ir darbingumo išdava. Ta visa pažanga buvo išraiška laisvos valstybės ir laisvų žmonių pastangų. Ji visa buvo sava - kurti sau -- savo tautos bei valstybės stiprinimui ir gerovei.

Dabartinė tarlama pažanga bei kūryba yra planuojama ir kuriama ne Lietuvai ir lietuvių tautai, bet Sovietų Sąjungai ir rusų imperijai. Viskas rusinama ir komunistinama prieš lietuvių tautos norą ir valią. Literatūra ir menas didelėje proporcijoje yra grynai rusiški, o likusioje dalyje yra priklimta lietuvių tautai kenksmingų komunistinių nuodų. Be tų nuodų neapsieina ir bendrasis mokslas. Jie injektuojami į jaunimą bei atodairos. Jaunimui nuolat kalama, kad komunizmas yra socialistinis turinys -- tautinis forma, atseit kalba, tautinių raštų, suklele ir dar šiuo tuo. Pastaruoju laiku jau pradėdama kovoti ir prieš tautinę formą. Okupantas perša ir diegia lietuviui rusišką kalbą, rusiškas melodijas, "šapkas - rubaškas" ir daug ką kita.

Lietuviai komunistai labai didžiausios ir gyrei Lietuvos Mokslo Akademija, kurios, tokiu pavadinimu, laisvoje Lietuvoje nebuvo. Ta akademija, tenka konstatuoti, išleido nemažai vertingų veikalų. Deja, ir šita "pažiba" lietuviškos šviesos neteko. Oku-

antas įjungė ją į Maskvos akademiją. Dabar ji jau yra tik Maskvos Akademijos biuras. Savarankiškai ji jau negali veikti. Lietuvių mokslininkų bei rašytojų veikalai negali būti išleisti jos nuožiūra. Jie turi būti aprobuoti Maskvos, Reiškia, ir Mokslo Akademija laisvės neturi. Kolonializmas slaučia ir mokslo srity. Tai ką gi jau bekalbėti apie kitas sritis.

Akademijos nulaisvinimas ir rusicizmo grūdimas į lietuvių meną bei kultūrą sutriuškina komunistų mitą, kad po Stalino mirties yra daugiau laisvės, ir palengvinimų visos srityse. Tikrenybėje gi yra tas pats. Varžtas tebėra Sovietų Sąjungos komunistų partijos rankose. Ji gali vieną dieną truputį atleisti, o kitą dieną dar stipriau suvaržyti. Šita gerai pavaizduoja tikybos suvaržymas. Lietuva yra krikščioniška šalis. Visas krikščioniškas pasaulis švenčia Kalėdas. Lietuvoje Kalėdos okupanto yra uždraustos. Vaikus mokyti tikybos taip pat yra uždrausta. Tai kur gi ta nestalininė laisvė?

Be to, jeigu ir būtų taip, kaip skelbia okupanto propaganda, kad ekonominis ir socialinis gyvenimas Lietuvoje pagerėjo, kad kultūrinės apraiškos padidėjo, kad staliniški varžtai atleisti, kad naktinių areštų ir masinių deportacijų nebėra, tai vistiek tautinės laisvės ir valstybinės nepriklausomybės neatstotų -- tautos laisvė ir valstybės nepriklausomybė nepakeičiama nauju fabriku ar senu Markso kapitalu. Laisvė ir nepriklausomybė yra didžiausi ir nieku nepakeičiami turtai. Fabrikų ir visokių įtaisų bei apsaugų yra ir kalėjimuose, tačiau niekas protingas nenori ten būti ir asmeninę laisvę pakeisti į valdžios parūpinatą ir apūpinatą "baudžiaivos dvarą". Anot anglo rašytojo John Dryden, "Jei ir rojus būtų mano kalėjimas, aš visvien norėčiau šokti iš jo per krikščionines sienas".

Tautai laisvė ir nepriklausomybė, analogiškai kalbant yra tas pats, kas žmogui sveikata ir subrendimas. Tų vertybių visi trokšta, jas brangina. Lietuvių tauta tai įrodė 19-tam ir 20-tam šimtmečiuose. Kiekviena generacija kilo ir kovojo dėl laisvės prieš okupantus ir prispaudėjus. Ji kovoja ir dabar.

Kovoja dėl laisvės visos subrendusios bei bręstančios tautos. Po antrojo pasaulinio karo atsirado apie 50 naujų valstybių. Jos susikūrė ar atsikūrė remdamosi

Jungtinių Tautų Charta ir nutarimais. J. T. paskelbė net specialią rezoliuciją ir sudarė specialią komitetą priklausomų bei kitų valstybių valdomų teritorijų ir žmonių išlaisvinimo reikalui. Ta rezoliucija sako:

"All people have an inalienable right to complete freedom, the exercise of their sovereignty and the integrity of their national territory; the subjection of peoples to alien subjugation, domination and exploitation constitutes a denial of fundamental human rights, contrary to the Charter of the United Nations".

Šita rezoliucija pilnai suponuoja dabartinę Lietuvos ir jos žmonių padėtį. Lietuvių tauta turi teisę į Lietuvos laisvę ir suverenumą, bet tos teisės yra jėga ir klasta pasisavintos Sovietų Sąjungos. Sovietų Sąjunga yra užgrobus Lietuvos teritoriją ir pavergus lietuvių tautą. Ji ją dominuoja ir eksploatuoja. Lietuvių tauta prieš tai protestuoja ir reikalauja savo teritorijos ir visų suvereninių teisių.

Lietuvių tauta yra dėkinga JAV ir kitoms valstybėms, kurios nepripažįsta Lietuvos užgrobojimo -- Sovietų Sąjungai, laiko ją egzistuojančia valstybe -- pripažįsta jos diplomatinis ir konsularinius atstovus.

Šia reikšminga ir skausminga proga, švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės šventę ir žinant tai, kad Lietuva yra svetimų okupuota bei naikinama, kreipiamės į Jungtines Tautas ir visas tas valstybes, kurios gerbia laisvę ir teisę, prašydami jas susirūpinti Lietuvos byla: pritaikyti jai Jungtinių Tautų Deklaraciją, Chartą, ir Antikolonijinę Rezoliuciją -- reikalauti Sovietų Sąjungą laikyti Taikos Sutarties su Lietuva; ištraukti iš Lietuvos sovietinę kariuomenę, policiją bei kolonistus; grąžinti Lietuvai jos teritoriją bei suverenines teises ir savivaldybę -- leisti lietuvių tautai tvarkyti jos Nepriklausomybės Deklaracijoje paskelbtais ir Steigiamojo Seimo proklamuotais demokratiniiais principais ir žmonių priimtais įstatymais bei nustatyta tvarka.

Lietuva yra paversta -- ji turi būti išlaisvinta. To reikalauja lietuvių tauta ir Lietuvos -- Sovietų Rusijos Taikos Sutartis. To reikalauja Tarptautinė Teisė ir tautų įsipareigojimai. To reikalauja civilizuoto pasaulio santvarka. Tad, Lietuva turi būti ir bus laisva bei nepriklausoma!

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš tragiškų pergyvenimų Sibire jau išėjo lietuviškąja laida. Knygą išleido VILTIES LEIDYKLA.

KAINA 3 DOL. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

AKADEMINIS GYVENIMAS

NEOLITUANŲ IŠVYKA SU SLIDĖMIS

Jaunimas, tai kaip tas skruzdelynas; visur jo pilna, jie vis nerimsta, vis ką nors naujo išgalvoja. Beabejo, ne vienas pasakys, kad kitaip ir būti negali. Kilus minčiai suruošti Korpl

Neo-Lithuania išvyka su slidėmis į "Potowami", Michigan, norinčiųjų ir pritarėjų atsirado greit. Sausio 29., kai Chicagoje vyrai vaikščiojo su ausinėmis, o moterėlės apsigaubusios ska-

relėmis, drebėdami bumbėjo ant nelemto šalčio, visa tai nekiek negąsdino Korpl Neo-Lithuania jaunimo. Atėjus vakarui, vieniems baigus savaitės darbus, o kitiems padėjus į šalį užverstas knygas, buvo viena mintis, ar viską pasiėmė, kas reikalinga kelionei.

Pagaliam, 8 v. vakaro apleidome Chicago, šaltis spirgino dar stipriau, manydamas tuo atbaidyti nuo kelionės.

Pravažiavus Gary, pradėjo snigti. Visi džiaugėmės, kad sniego bus užtektinai. Tik vienas kol. R. Slivinskas nelabai maloniai žiūrėjo į sniegą, nes jis turėjo daugiau vargo vairuojant mašiną.

Atvažiavę į Ambutaičių "dvarą", mus pasitiko jau anksčiau atvažiavusių kolegų būrys. Jie nutarė atvažiuoti jau iš ryto,

kad galėtų daugiau įkvėpti gryo oro.

Užkandus ir apšilus, padainavom, pasikalbėjom. Mūsų tarpe buvo viešnia iš skautų organizacijos. Tikiuosi, kad jai taip pat patiko mūsų arbatėlė.

Šeštadienio rytas. Visi skuba kuo greičiau į valgyklą, kur kolegės K. Sabaliauskaitė ir J. Staniulytė laukė su pusryčiais. Ir reikia pripažinti, kad tai geros šeimininkės. Kolegos nenorėdami atsilikti (o gal nepatogu pasidaryti) atsiuntė savo atstovą baltai duonai kepti. Kartais pakvėpdavo švilpiais, bet nieko nepadarė. Matyt, taip turėjo atsitikti, o gal kas nors tokios duonos reikalavo, juk visokių yra žmonių... Po pusryčių kolegos susigrupavo ir ... jau pasiruošę mus palikti, nežinrindami, kad kolegų dėka jie buvo pavalgydinti ir pagirdyti. Bet šiam šimtmetyje moterys yra lygiateisės su vyrais, todėl tuo pasinaudodamos visos iki vienos sušuko "veto".

Norom nenorom teko kolegoms nusileisti (turbūt pabūgo, kad gali likti be pietų).

Privažiavom slidinėjimui

Keliavimas į kalną...

Į slides įsipyvus. V. Krumplys, N. Benderytė ir Račkauskas.

Mergaičių kampelis prie stalo: J. Staniulytė, K. Sabaliauskaitė, L. Virpšaitė, J. Jakubauskaitė ir E. Kavaliūnaitė.

Skautų akademikų valdyba suruošusi prof. Igno Končiaus knygos "Žemaičių kryžiai ir koplytėlės" pristatymą visuomenei Pakšto salėje, prie prof. I. Končiaus sukurtų kryžių. V. Reivyčio nuotrauka

REMKITE LITUANUS!

Dabartinė pasaulio politinė padėtis verčia galvoti, kad Lietuvai laisvės atgavimas dar gali būti tolimas, nes giedresnių ar palankesnių prosvaisčių dar vis nesimato. Kieta ir šiandien nepakeičiama realybė primygtinai rodo, kad kova dėl Lietuvos laisvės gali būti ilga. Todėl, šiandien yra itin svarbu, kad Lietuvos ir lietuvių vardas nebūtų pasaulio opinijos užmirštas, bet, kiek galint daugiau, apie mus ir lietuviškuosius reikalus būtų kalbama įtakinguose Vakarų sluoksniuose. Ne kieno kito, bet mūsų pačių, lietuviškosios išeivijos pareiga, kiekvienu būdu siekti, kad apie Lietuvą ir lietuvius svetimieji būtų nuolat ir efektyviai informuojami. Šiame darbe itin vertinga vagą verčia mūsų akademinio jaunimo pastangomis anglų kalba leidžiamas Lituanus žurnalas. Apie jo naudą ir prasmę mūsų tarpe tikrai nėra dviejų nuomonių: visi sutinka, kad tokio pobūdžio leidinys lietuviškosios informacijos svetimiesiems tarnyboje, yra itin būtinas ir nepakeičiamas. Bet, yra keista, kad iki šiol Lituanus neturi pastovaus materialinio pagrindo, žurnalo leidėjai kiekvienais metais turi jausti netikrumą ar net ir beviltiškumą, vis baimindamiesi, kad kiekvienas žurnalo numeris gali būti ir paskutiniu. Todėl, pilnai suprantamas Lituanus Fundacijos elgesys, kiekvienais metais skelbti žurnalo platinimo, prenumeratorių verbavimo ir aukų vaujų. Ir šiais metais vajaus vykdytoja -- Lietuvių Studentų Sąjunga -- sudarė centrinį vajaus vykdymo komitetą, kuris, šiuo ir kreipiasi į visą lietuviškąją visuomenę, prašydamas ir kviesdamas moralinės ir materialinės paramos Lituanus žurnalo leidimui užtikrinti.

Kovo mėnuo yra skelbiamas Lituanus prenumeratorių ir aukų rinkimo mėnesiu. Tuo metu studentijos atstovai aplankys kiek galint daugiau tautiečių, prašydami tapti Lituanus prenumeratoriais ir aukotojais. Aukos yra reikalingos apmokėti tiems žurnalo egzemplioriams, kurie nemokamai yra siunčiami mokslineis įstaigoms, visuomenės ir politiniams darbuotojams, drauginių valstybių diplomatinėms misijoms ir viešosios opinijos formavimo institucijoms. Jei mūsų tarpe pasisektų surinkti apie 4,000 prenumeratorių, nereikėtų skelbti jokių atskirų aukų rinkimo vaujų ir žurnalas galėtų būti reguliariai leidžiamas mums reikalingu 7,000 egz. tiražu.

Vajaus Komitetas tikisi, kad šis kreipimasis bus visų mūsų tautiečių supratas ir palankiai įvertintas.

Lituanus vajaus centrinis komitetas

SIBIRO MIŠKUOSE

(11)

Ištrauka iš Sibiro tremtinės Barboros Armonienės knygos "Palik ašaras Maskvoje", kurią lietuvių kalboje išleido Vilties leidykla.

Turėjome ir sanitarą, bet jis nedaug tenusimanė apie mediciną. Jo pareiga buvo išdavinėti raštelius tiems, kurie dėl ligos negalėjo dirbti. Kiekvienas, nepasirodęs darbe ir neturįs tokie raštelio, buvo siunčiamas kalėjimui kelioms mėnesiams. Mūsų grupėje buvo trečio kurso medicinos studentas, nusimanąs apie mediciną žymiai daugiau negu tas sanitaras. Jis stengdavosi mums kiek galėdamas padėti, net rašydavo laiškus į Lietuvą, prašydamas patarimo ir knygų. Bet ir jis nedaug tegalėjo padėti, nes nebuvo nei vaistų nei instrumentų.

Miško darbuose susižeidimai, ypatingai neprityusių merginų, buvo labai dažni. Susižeidę buvo siunčiami į Galumetą ligoninėn. Vaikai ir kiti nedirbantieji neturėjo teisės naudotis tos ligoninės patarnavimais, jei išlaikė — gerai, jei ne — mirė be jokios pagalbos.

Visi buvome nusilpę dėl maisto stokos, nuo sunkaus darbo ir ilgų kelionių. Neteko net pagalvoti apie geresnius laikus. Nebuvo nė knygų, tik koks atsitiktinis rusiškas laikraštis, kurio daugelis mūsų nemokėjo skaityti, retkarčiais kas nors nučiupdavo laikraštį iš Lietuvos. Tai buvo vienintelis ryšys su pasauliu.

Iš pat pradžių, vos atvykę, stengėmės surasti būdą ir laiko religiniam susikaupimui. Kai kurios mote-

rys turėjo atsivežusios šventųjų paveikslų. Bet kai tik susirinkdavome ir užgiedodavome, stovyklos komendantas tuojau visa nutraukdavo sakydams, kad bet kokie susibūrimai stovykloje draudžiami.

Prasidėjus mokslo metams, buvome iškelti į barakus, kur mūsų laukė dar didesnis vargas. Barakai buvo seni, pilni blakių. Bandėme jas naikinti verdančiu vandeniu, kamšyti plyšius moliu. Tatai padėjo, bet tik trumpą laiką, ir netrukus pasirodė jų dar daugiau. Vieną kartą, nustojus kantrybės, bandžiau atsigulti ant stalo, kojas pakaitomis sušlapinusi vandens kibire. Po valandos vabzdžiai vėl kandžiojo, jie biro nuo lubų. Po to stengėmės miegoti ir lauke ant šiaudinių maišų arba susiviniuoję į antklodes. Prašėme administraciją, kad ką nors darytų barakams apvalyti, jie tik gūžčiojo pečiais ir atsakė, kad barakuose blakių visada turi būti.

Sausakimša barakuose. Turėjome kiek įrengimų valgiui gamintis, bet per maža tokiui būriui žmonių. Didesnė pusė vis tebesinaudojo ugniakurais lauke per visą žiemą, nors buvo ir dideli šalčiai.

Rugsėjo mėnesį Jonukas ėmė lankyti mokyklą. Tai buvo septynerių metų pradžios mokykla su trimis rusais mokytojais. Mokslas nebuvo privalomas ir kai kurios šeimos, nepakęsdamos rusų kalbos, vaikų mokyklon neleido.

Žmonės pamažu ėmė prisitaikinti gyvenimo sąlygoms. Pastebėjome, kad prižiūrėtojas nusuka maisto nuo mūsų normų, stengėmės padėti atitaisyti. Taip pat sužinojome, kad komendantas mėgsta išgerti ir neatsisako kyšių, taigi pirkdami jam degtinės, daugelis

gavo lengvesnį ir pelningesnį darbą. Vyrai kaip galėdami stengėsi sutvarkyti darbo įrankius. Juos pataisius ir išgalandus, padidėdavo ir uždarbis. O vis dėlto gyvenimas buvo labai sunkus. Vyrai dažnai išvykdavo dirbti tik karšto vandens pusryčiams atsigėrę. Administracijai nerūpėjo, kaip buvai apsirengęs, kaip apsirūpinęs įrankiais darbu, ar buvai sotus ar alkanas.

Atskubėjo ruduo ir šaltis kartu su juo. Daugelis kentėjo, kadangi išvežami neturėjo laiko šiltesniems drabužiams iš namų pasiimti, čia pirktis jų nebuvo kur. Pagal savo turimas korteles turėjome teisę pirktis duoną, riebalus, mėsos produktus, bet nei mėsos nei riebalų į mūsų krautuvę neatgabendavo, išskyrus tą vieną atvejį, kurį aš minėjau, kada buvo atvežta kiek sviesto.

Bajorūnienė tiek neuždirbo, kad visus tris savo vaikus išmaitintų. Ji visa, ką tik turėjo, išsikeitė į maistą, net savo antklodes ir pagalves. Pasiliko tik vieną suknelę sau ir vaikams. Matydama, kad šeimos maitinti nebėra iš ko, pasiėmė visus tris vaikučius, septynerių, penkerių ir trejų metų, ir šoko su jais į upę. Suspėta visus išgelbėti. Bet jos nervai nebeatlaikė, ir ji buvo išsiųsta į bepročių ligoninę. Liūdna darsė žiūrėti į likusius vaikučius. Visi stengėmės jiems padėti, bet ir mes patys nedaug ką tegalėjome. Apskretę jie slankiojo, prašydami valgyti, bet šiaip taip išsilaikė. Po kelių mėnesių ir motina grįžo. Paskyrė ją lauke išviečių valyti, ji gyveno elgetaudama ir kitų padedama.

Panaši istorija buvo ir su Vanagiene, dviejų vaikų motina, belaukusia trečiojo vežimų metu. Jos vyras žuvo kaip partizanas.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI
 Licenzijuota lietuvių įmonės, registruota
 U.S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
 3212 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
 Telef. CA 5-1864

2439 ir 2608 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629
 Telef. WA 5-2737

DIDELIS ĮSPARDAVIMAS medžiagų ir kitų prekių nepaprastai papigintomis kainomis. Angl. kostiumams medžiagos, kurių kaina buvo \$18.00 dabar tik \$14.00. 100% vilnonės kostiumams medžiagos buvo \$14.00, dabar \$10.50. Medžiagos 5 kostiumams tik \$22.50.

NAUJIENA: Suknelėms medžiagos — nylonas kartu su pamašalu.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

CHICAGOS VERSLININKAI REMIA LIETUVOS IŠLAISVINIMĄ

Vasario 10 d. Chicago lietuviai verslininkai, apsiėjusieji Lietuvos Prekybos Rūmų organizacijoje, gausiai susirinko į Dariaus ir Girėno legiono posto salę paminėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Iki šiol šios turtingos ankstyvosios ateivijos ir čia gimusių jų vaikų sukurtos organizacijos susirinkimuose beveik išimtinai dominuodavo anglų kalba. Bet sausio mėn. Illinois Lietuvos Prekybos Rūmai su savo prezidentu išsirinko buv. Lietuvos kariuomenės Ginklavimosi Valdžios karininką, pirmosios Lietuvos Prekybos mokyklos vieną iš steigėjų, Vilniaus universiteto ekonomijos mokslų dėstytoją, dabartinį Midland Savings banko Chicagoje viceprezidentą ekonomistą Adolfą Balitną. Tad ir Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas gausiai susirinkę Lietuvos Prekybos rūmų nariai, kvietieji svečiai ir spaudos atstovai pajuto naują nuotaiką -- sąvą ir lietuvišką. Naujasis prezidentas į susirinkusius prabilo tik lietuviškai, taikliai ir vaizdžiai akcentavo bolševikų įvykdytą baisų ekonominį Lietuvos apipilimą ir suabuginimą ir visą susirinkimą išlaikė gyvoj lietuviškos nuotaikos ir savoje lietuvių kalboje. Tai buvo akivaizdus ženklas, kad su prezidento pasikeitimu ir organizacija bent išorėje atlietuviėja, ir kad į Lietuvos Prekybos Rūmus turi įsijungti kiekvienas lietuvis verslininkas ir ten turėti savo balsą.

LPR Pirm. Adolfas Balitnas.

tuviai privačiame versle yra pasiekę tikrai gražių vaisių. Vien Illinois valstijoje esančių dešimties lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovių kapitalas siekia 260 ml. dolerių. Lietuviai ryškia vieta užima maisto ir gėrimų prekyboje, o taip pat ir automobilių prekyboje lietuvių pozicijos neblogos: pvz. Balzeco Motor Sales bendrovė Chicagoje yra laikoma tarpe didžiausių "Chrysler" automobilių prekybos įmonių visoje Amerikoje. Privačios iniciatyvos galimybės versle lietuviai turėtų kaip galint plačiau išnaudoti ir tuo pačiu ekonominiai kilti. Lietuvos Prekybos Rūmai ir egzistuoja tam, kad suburtų lietuvių verslininkus, kad padėtų jiems įvairiais patarimais ir žinomų ekspertų paskaitomis, kad paskatintų naujus žmones pasukti įvairias verslo šakas. Pasitaiko eilė pavyzdžių, kad pavieniai organizacijos nariai net pinigais padeda naujiems biznieriams atsistoti ant kojų.

Lietuvių prekybos rūmai yra ne tik Chicagoje, bet taip pat Pittsburghe, Philadelphijoje, Bostone, Detroite ir naujai įsteigti Los Angeles.

Minėjimui pasibaigus ir pakiliai nuotaikai viešpataujant, buvo progos šneketėti ir suekon. Adol-

fu Balitną, kuris LPR priklauso nuo 1952 m., organizacijos ateities klausimais.

-- Lietuviai Prekybos Rūmų tikslas -- aiškino A. Balitnas, -- kaip organizacijos, jungiančios lietuvių verslininkus, yra pagerinti lietuvių ekonominį stovį. Šiais laikais, kada mūsų tauta yra suskaldyta, kai bolševikų vergijoje pasilikę broliai yra tikvalstybės vergai, JAV atsiranda labai palankios sąlygos pasireikšti privačiai iniciatyvai. Ligšiolinė padėtis rodo, kad Amerikos lie-

tuvių verslininkai, apsiėjusieji Lietuvos Prekybos Rūmų organizacijoje, gausiai susirinko į Dariaus ir Girėno legiono posto salę paminėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Iki šiol šios turtingos ankstyvosios ateivijos ir čia gimusių jų vaikų sukurtos organizacijos susirinkimuose beveik išimtinai dominuodavo anglų kalba. Bet sausio mėn. Illinois Lietuvos Prekybos Rūmai su savo prezidentu išsirinko buv. Lietuvos kariuomenės Ginklavimosi Valdžios karininką, pirmosios Lietuvos Prekybos mokyklos vieną iš steigėjų, Vilniaus universiteto ekonomijos mokslų dėstytoją, dabartinį Midland Savings banko Chicagoje viceprezidentą ekonomistą Adolfą Balitną. Tad ir Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas gausiai susirinkę Lietuvos Prekybos rūmų nariai, kvietieji svečiai ir spaudos atstovai pajuto naują nuotaiką -- sąvą ir lietuvišką. Naujasis prezidentas į susirinkusius prabilo tik lietuviškai, taikliai ir vaizdžiai akcentavo bolševikų įvykdytą baisų ekonominį Lietuvos apipilimą ir suabuginimą ir visą susirinkimą išlaikė gyvoj lietuviškos nuotaikos ir savoje lietuvių kalboje. Tai buvo akivaizdus ženklas, kad su prezidento pasikeitimu ir organizacija bent išorėje atlietuviėja, ir kad į Lietuvos Prekybos Rūmus turi įsijungti kiekvienas lietuvis verslininkas ir ten turėti savo balsą.

Iš tikrųjų kiekvienam lietuviui džiugu, kai didesniųjų ir reikšmingesniųjų organizacijų priekyje atsistoja žmonės, kurie vadovaujasi ne vien tik jausmais ar sentimentais, bet ir protu, ir kurių širdyse gyvai rusena lietuviška tautinė ugnis. Toks yra ir ekonomistas A. Balitnas, išrinktas vadovauti skaitlingai ir finansinčiai stipriai Illinois Lietuvos Prekybos Rūmų organizacijai.

VI. Ramojus

Nepamiršk atnaujinti prenumeratą!

DIDŽIULIS PASIRINKIMAS prekių ir kainų

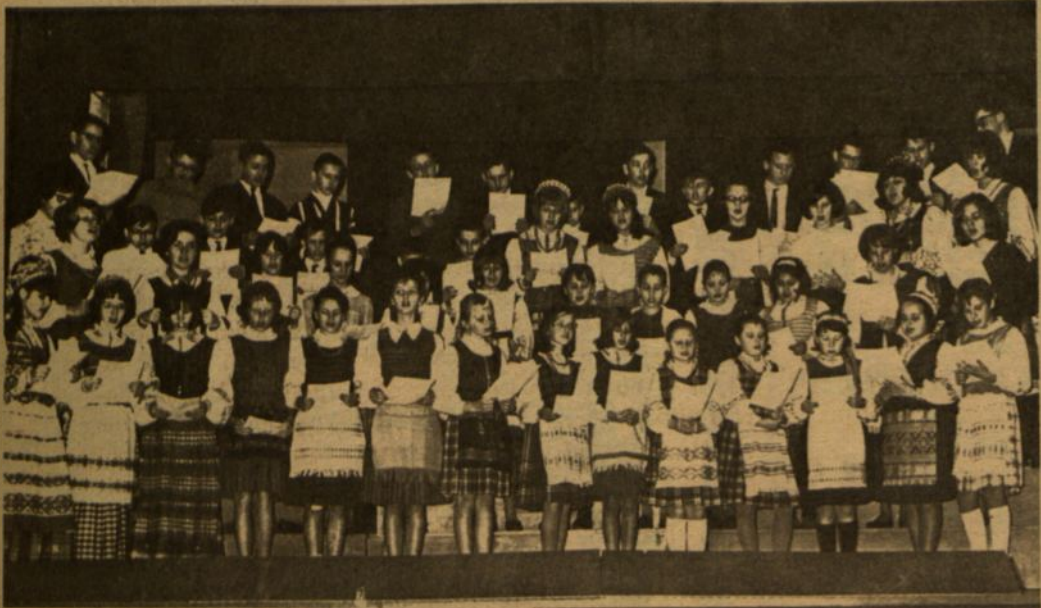
LANGAI ir DURYS

Antrieji žieminiai langai ir durys iš STAINLESS STEEL (8 rūšių), ALUMINIJAUS, NYLONO STOGELIAI ir kiti įvairaus metalo ir stiklo gaminiai.

KOSTAS BUTKUS
Tel. LU 5-6291
Chicago

Detroito lietuvių mokyklos mokiniai, minėdami Vasario 16, įscenizavo vėliavos nuleidimo iškilmes prie Nežinomojo Kareivio paminklo Kaune. J. Gaižučio nuotrauka

Detroito lietuvių mokyklos mokinių choras, vadovaujamas S. Slyžio, išpildė programą Vasario 16 minėjime. J. Gaižučio nuotrauka

Massachusetts gubernatorių John A. Volpe pasirašo Vasario 16 proga proklamaciją dalyvaujant ALT Bostono skyriaus delegacijai. Stovi iš kairės: Ona Ivaškienė, adv. John Grigalius, Felicija Grendelytė, Lietuvos garbės konsulas adv. Anthony Shalna ir Antanas Matjoška.

VASARIO 16 BOSTONE

Vasario 14 d. Bostono lietuviai Thomas Park Ginnazijos rūmų salėje pagerbė Lietuvos Valstybės atkūrimo 47-tąją sukaktį. Minėjimui vadovavo A. L. Tarybos Bostono skyriaus pirmininkas "Keleivio" redaktorius Sonda. Jam talkininkavo Amerikos lietuvių veteranų posto vadovas. Valstijos gubernatoriaus ir Bostono miesto burmistro proklamacijas Vasario 16-tos proga skaitė advokatas Jong ir adv.

Grigalius. Gražų žodį tarė Lietuvos Garbės Konsulas Bostone adv. O. Shalna.

Pagrindiniu minėjimo kalbėtoju buvo Dr. Matulionis. Jo kalba pasižymėjo konkrečiu minčių formulavimu, trumpai pažymint ir iškeliant svarbiausius faktus ir istorinius momentus, demaskuojančius bolševikinės okupacijos pridedamą ir kultūrinį mainų pirklių siekius. Dr. Matulionio kalbos metu į salę įėjo Massachusetts valstijos gubernatorių J. Volpe su ponija.

Gubernatorių, sutiktas publikos gausių plojimų, o Lietuvos Garbės Konsulo O. Shalnos ir Tarybos narių palydėtas į sceną, pasveikino lietuvių, švenčiančius savo tautinę šventę. Drauge gubernatorių savo kalboje skatino lietuvių šias tautines tradicijas ugdyti ir perduoti jaunosioms lietuvių kartoms.

Mėginę minėjimo programą išpildė jaunieji Bostono lietuvių liuanistinės mokyklos mokiniai, išpildydami keletą tautinių šokių, vadovaujant poniai Ivaškienėi. Mažoji Adomavičiūtė meniškai deklamavo St. Santvaro patriotinius eilėraščius. Minėję programą užbaigė Bostono mišrus choras, vedamas komp. J. Gaidelio. Mišrus choras išpildė tautinių šokių ir dainos montažą ir padainavo: "Kur bėga Šešupė" bei ištrauką iš St. Santvaro kantatos "Lietuva", muz. J. Gaidelio.

Po minėjimo ALT Sąjungos namuose minėjimo programos dalyviams buvo vaišės.

Užbaigiant minėjimo aprašymą, norėtusi išskirti keletą pastabų, vengiant bent ką užgauti ar kritikuoti. Jau gerokai prieš Vasario 16-tąją mūsų spaudoje buvo rašoma ir kritikuojama susitingęs ir pavirtęs monotonišku trafaretu Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimų pravedimas. Sekant keletą metų iš eilės minėjimų pravedimus, atrodo, kad ir Bostonas šių klaidų neatsikratė. Nors ir sunku jų išvengti, bet vistiek reikėtų ieš-

tyti ir vidurio Europos kraštų. Savo kalboje teisėjas B. C. Stanczyk nepagalbėjo tiesos žodžio nei karo vadams, nei politikams, kurie pervertino Stalino ir Rusijos galybę. Gi tuo pačiu amerikiečiai laike karo nepasitikėję net savo tikram sąjungininkui Didžiajai Britanijai.

"Neturime taikos ir po dvidešimt metų, gi istorikai pasakys, kad tie visi vargai prasidėjo Jaltos konferencijoje, kurioje buvo sušaukta tik rusams parodyti savo draugiškumą ir suteikti jiems pagalbą."

"Vertinant Jaltos susitarimus, mes turime pažvelgti praeitį, ar mes norime užbaigti tą darbą, kurį pradėjome prie Pearl Harbor. Kaltė krinta ant mūsų visų, bet ne kuriai nors grupei ar asmeniui" -- baigė teisėjas B. C. Stanczyk.

Protesto mitingui pirmininkavęs Michell S. Jachimski kalbėjo susirinkusiems: "Sąjungininkai karą laimėjo, bet tie kurie buvo jų pusėje yra pavergti, tuo tarpu pralaimėtojai -- Vokietija ir Japonija turi laisvę."

"Jaltos komunistai griebė viską ką tik norėjo, o vakariečiai viską jiems atidavė." Savo kalbos pabaigoje S. Jachimski reišė viltį, kad tarptautinė teisė bus įgyvendinta.

Susirinkusieji priėmė atatinamą rezoliuciją, kuri per kongreso narį Dingell bus įteikta prezidentui Johnsonui.

Rezoliucijos pabaigoje JAV prezidentas prašomas daryti žygį, kad pavergtiems kraštams būtų grąžinta pilna nepriklausomybė, leisti laisvus rinkimus.

VI. Selenis

• Detroito Lietuvių Namų Draugijos susirinkimas vasario 21 d., 12:30 val. Liet. Namų salėje. Susirinkimas bus teisėtas nežiūrint atvykusių narių skaičiaus.

Draugijos Valdyba

koti naujų kelių. Minėjimo vadovai turėtų energingiau vesti programą, laikyti ryšį su publika, nurodinėti ar ji turi stovėti, gerbiant įnešamas ar išnešamas vėliavas ar sėdėti, kad neatsilikty, kad pusė salės stovi, pusė sėdi. Ar Lietuvos himną visi turi giedoti. Čia vadovo reikalus publiką pakviesti. Juk vadovas programos ir yra viso minėjimo variklis, ryšininkas tarp publikos ir scenos.

Nebūtinai reikalingas kas met kartoti -- skaityti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą ir visas proklamacijas. Vietoje to būtų geriau perskaityti parengtas geras rezoliucijas anglų kalboje JAV prezidentui ir senatoriams.

Tiesiogiai ukrainiečių bendruomenės pirmininkas, sveikindamas lietuvių pabrėžė, kad šiuo metu parašykime ir siųskime kiekvienas po laišką anglų kalboje, mūsų laisvės bylai palankiems U. S. senatoriams ir kongresmanams, padėkodami už jų pastangas ir darbą Lietuvos laisvės reikalu tarptautiniame forume.

J. V. Sūdavas.

BLYNŲ BALIUS

Vasario 27 d., šeštadienį, SLA 308 kuopa rengia savo nariams ir jų bičiuliams Užgavėnių blynų balių Lietuvos Tautinės Sąjungos name, 484 E 4th St., So. Bostone.

Mūsų šeiminkėms paruoš gerą vakarienę su stipriais gėrimais, bus įdomi programa ir galėsite pasisukti prie geros muzikos.

Kuopos valdyba, kuri tiek rūpinasi jūsų reikalais, prašo visus narius ne tik pačius su šeimomis būtinai dalyvauti šiame baliuje, bet ir draugus bei pažįstamus kviešti.

Baliaus pradžia 6:30 val. vakare ir viskas už \$2.50.

Laukiame visų be išimties atsilankant.

P. Jančiauskas

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį -- Mes aprėngsime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skyrelės. Krautuve Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

SLA veikėjai Pildomosios Tarybos tarpe, tarantis vajeus reika-
lais. Sėdi: Jonas Aymanas, SLA prez. P. Dargis ir Mikas Klimas.
Stovi: E. Mikužaitė, B. Pivarionienė ir adv. S. Bredes.

SLA PRADĖJO NAUJĄ TALKĄ

Povilas P. Dargis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas, jau visą metų eilę vadovauja šiai didžiulei organizacijai, atsakydamas Dirvos bendradarbiui į keletą klausimų, suteikė naudingų žinių apie Susivienijimą, į kurį yra susispietę tiek senieji, tiek naujieji mūsų ateičiai ir čia jų gimusios bei augančios kartos žymi dalis. Šiuo metu SLA pradėjo naują narių telkimą, todėl P.P. Dargis buvo paklaustas:

-- Kurio tikslu paskelbėte naują narių vąjį?
-- Tikslas labai aiškus: siekiame daugiau lietuvių sutelkti į Susivienijimą. Šio krašto socialiniame aprūpinime gyvybės draudimas yra labai plačiai paplitęs. Bet nemaža lietuvių naudojasi kitataučių bendrovių teikiamomis apdraudomis, kai tuo tarpu turime lietuvių organizaciją su stipriu apdraudų fondu ir aukštu padengimu. Šiandien Susivienijimas yra pajėgus aprūpinti apdraudomis nors ir visus lietuvius. Tik

dar turime mūsų visuomenę įsamoninti ir įtikinti naudotis lietuviškos organizacijos patarnavimais. Tokią mintį stengsimės daugiau paskleisti lietuvių tarpe šio vajeus metu.

-- Sakysite, kokias apdraudas teikiatė?
-- Plačiausiai esame išvystę gyvybės draudimą, nes jis pats reikalingiausias ir todėl labai populiarus. Gyvybės draudimą reikia suprasti plačiau. Štai Susivienijimas išmoka ne tik nelaimės atvejų, bet padeda ir taupyti. Taupomojo skyriaus nariai, mokėdami duokles už apdraudą, po tam tikro laiko patys atsiima visą apdraudos sumą lyg kokį indėlį ar sutaupą iš banko. Tokią taupomą apdraudą labai patartina įsigyti jaunesnio amžiaus asmenims, o ypač jaunimui. Daugelis artimųjų jiems parūpina taupomą apdraudą kaip dovaną, nes vaikai užaugę patys gauna pinigų, kurie jiems gali praversti gyvenimo pradžia ar mokslui eiti. Norėdami įtraukti jaunimą į

Susivienijimą dar esame jiems įvedę terminuotą apdraudą, už kurią reikia mokėti pasakiškai mažas duokles: tik tris dolerius per metus už tiksliai dolerių apdraudos. Turėdami pastebėti, kad savo esme visos apdraudos reiškia tą patį, atseit, nelaimėje išmokame pilną apdraudos sumą, nežinodami kokį apdraudos skyrių narys turėjo ir kiek jame laiko yra išbuvęs.

-- Koks skirtumas nariui įstojus į SLA vajeus metu, ar šiaip kitu laiku?

-- Pačioje apdraudoje skirtumo nėra, bet vajeus metu įsirašymas yra palengvintas, daromos tam tikros nuolaidos ir nereikia mokėti įstojamojo mokesčio, kurį padengiame savo rezervaais. Pasidarbavusiais rašant narius teikiame dovanas. Tas daroma tam, kad daugiau paskatintų rašytis vajeus metu, nes lengvatos žymios ir naudingos.

-- Iš spaudos matyti, kad narių įrašymo talką pavadino SLA 80 metų vąjium. Kokį ryšį pavadinimas turi su organizacija?

-- SLA kilmė yra susijusi su 1886 metais, vadinasi, organizacija yra išvakarėse 80 metų sukakties. Tai labai svarbus įvykis SLA gyvenime ir jam atžymėti vąjį pavadino sukaktuvinio skaičiumi. Vąjus, atseit, pasidarbavimas organizacijos naudai, stiprinant ją naujomis jėgomis, yra pats geriausias būdas sukakties paminėti. Tuo pagerbiame organizacijos steigėjų ir šimtus veikėjų, kurie per aštuonias dešimtis metų su dideliu pasižven-timu dirbo organizacijos gerovei ir lietuviškiems reikalams.

VASARIO 16 CHICAGOJE

Chicago burmistras Richard Daley, apsilankęs į Vasario 16 minėjimą, kalbasi su inž. V. Adamkavičiumi.

V. Račkausko nuotrauka

Indianos kongresmanai, įnešę Lietuvos klausimų rezoliucijas, per Vasario 16 iškilmes Chicagoje teikia nuorašus ALT pirm. L. Šimuičiui ir ALT Chicago apyg. pirm. J. Jurkunui.

V. Račkausko nuotrauka

Vidurinių Vakarų sporto apygardos vyrų krepšinio nugalėtojai, Korp! Neo-Lithuania krepšininkai. Pirmoje eilėje iš kairės: E. Burkauskas, K. Cicėnas, R. Miknaitis, S. Balta, Antroje eilėje: A. Modestas, R. Panaras, D. Augius, E. Modestavičius ir E. Šilingas.

-- Iš ko laukiate talkos vąjuje?
-- Pirmose vąjininkų eilėse yra kuopų organizatoriai, valdybos veikėjai ir, žinoma, norėtume, jog prie tos talkos prisidėtų kiekvienas organizacijos narys. Taip pat prašome ir kviečiame į talką visuomenę, kuriai tik rūpi lietuviškos palaikymas. Juk kiekvienas galime paskatinti

savo pažįstamus ir artimuosius rašyti į Susivienijimą. Susivienijimas nėra vien tik apdraudos draugija. Šios organizacijos paskirtis daug platesnė, jai rūpi ir visuomeniniai reikalai. Štai organizacijos kuopos, veikdamos visose lietuvių kolonijose, atlieka žymius tautinius ir kultūrinius darbus. Jos taip pat dalyvauja Amerikos Lietuvių Tarybos darbuose ir savo ištekliais remia lietuviškuosius reikalus. Kuopos yra lietuviškos židinėliai ir kiekvienas turime jausti reikala jas paremti, padedant joms gauti naujų jėgų. Iš čia ir ryškėja, kuriuo tikslu skelbiame ir ko siekiame vąjiumi. Būdami daugiau organizuoti pajėgsime išvystyti didesnę veikimą, o tuo pačiu daugiau pasidaruoti bendriesiems lietuviškos reikalams.

V. Virkus

* EKONOMINIAI VYSTYMUISI komitetas Washingtono paskelbė savo studiją, kurioje sakoma, kad Sov. S-gos ūkiniai nepasiekimai sudarą patogias sąlygas išvystyti platesnius prekybinius santykius tarp JAV ir Sov. S-gos. Kad Sov. S-ga išlaikytų vadovaujantį vaidmenį komunistiniame pasaulyje, ji privalanti naudotis JAV technikos ir ūkio laimėjimais. Tokiu būdu JAV galėtų reikalauti aukštos kainos už savo patarnavimus. Tuo pačiu, es, reikėtų reikalauti, kad Sov. S-ga atsisakytų savo "piktos kognegzistencijos" ir prisiderintų prie taikios prekybinės konkurencijos.

Toji komisijos studija yra plati, stambios apimties knyga, apimanti informaciją apie Sov. S-gos ūkio nepasisekimus visose srityse. Studija nėra nei patvirtinta nei atmesta pačios komisijos. Tačiau siūlomos išvados nurodo į komunistinės sistemos trūkumus, kurių galima išvengti tik persiorganizavus į laisvos prekybos, pramonės ir žemės ūkio sistemą. JAV pagalba Sov. S-gos išsilaikymui vadovaujančia komunistinio pasaulio valstybe yra amerikiečių prekybos ir pramonės vadovaujančių sluoksnių apgallėtinio politinio ir moralinio mentaliteto neturto pažymėjimu.

AUKOS DIRVAI

X. Y., Charlotte	1.00
Dr. Vl. Bložė, Cleveland . . .	4.00
J. J. Juodikis, Chicago . . .	5.00
J. Kukarskas, Baltimore . . .	2.00
Dr. E. Mekys, Brooklyn . . .	1.00
K. Pakalniškis, Toronto . . .	4.00
Pr. Pakštas, Chicago . . .	1.00
P. Petrušaitis, Racine . . .	4.00
Philad. Liet. Moerų Klubas . .	5.00
L. Raslavičius, Chicago . . .	2.00
Z. Strazdas, Wethersfield . .	1.00
A. Ramanauskas, New Haven . .	2.00
Dr. P. Švarcas, Mascoutah . .	5.00
A. Balys, Cleveland . . .	2.00
X. Y., Cleveland	8.00
J. Gumbelevičius, Hazelwood . .	4.00
J. Kazickas, Cleveland . . .	2.00
J. Kaklauskas, Cleveland . . .	3.00
S. Nutautas, Sodas	3.00
J. Paskus, Detroit	4.00
B. Basilius, Long Beach . . .	1.00
J. Budrys, Chicago	2.00
P. Jančauskas, Dorchester . .	1.00
V. Augustinas, Richmond Hl . .	4.00
K. Memėnas, Detroit	3.00
V. Katinas, Woodhaven	1.00
J. Povilaitis, Omaha	4.00
E. Steponavičius, Cleveland . .	4.00
L. Morkūnas, Chicago	1.00

MEČYS ŠIMKUS,
teisininkas, tiksliai,
gerai ir greitai už-
pildo įvairius IN-
COME TAX pa-
reiskimus. Kreip-
tis:
ŠIMKUS REAL ESTATE
4259 South
Maplewood Ave
Chicago, Ill.
CL 4-7450
arba
YA 7-2046

EKSKURSIJA Į EUROPA

STASYS GEČAS, LB Centro Valdybos pavedimu, šių metų vasarą organizuoja Lietuvių Bendruomenės ekskursiją į Europą. Bus skrendama liuksusiniu DC-8 Fan jetu su 175 keleiviais iš New Yorko į Frankfurtą, V. Vokietiją. Iš Frankfurto ekskursantai toliau vyksta kiekvienas pagal savo susidarytą planą. Tie, kurie norėtų lankyti tam tikro maršruto tvarka kitas valstybes, apie tai praneša ekskursijos organizatoriui Stasiui Gečiui. O jis jų pageidavimus perduos Wide World Travel Agency atitinkamai patvarkyti jų tolimesnę kelionę. Ekskursija truks 3 savaites.

Iš New Yorko lėktuvais išskris š. m. liepos 17 d. vakare į Frankfurtą ir šių metų rugpjūčio 7 d. tas pat jetas iš Frankfurto grįš į New Yorką. Kelionė vienam asmeniui, ten ir atgal, kainuos tik 267 dol. Tai pigiausia kelionė bet kada yra buvusi.

Ekskursantai iš Chicago ir apylinkinių miestų bus nugabenti į New Yorką atskiru lėktuvu — jetu už atitinkamą primokėjimą, už apie 50 ar 60 dol. asmeniui. Vairai, užimant atskirą vietą lėktuve, moka pilną kainą.

Ekskursantai turi būti Lietuvių Bendruomenės nariai ir sumokėję už šiuos metus solidarumo mokesį.

Ekskursijai registruojamasi pas ekskursijos organizatorių — vadovą Stasį Gečą, 7252 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, telef. PR 8-8034. Užsiregistravę ekskursantai gaus tolimesnes informacijas kaip pasiruošti kelionei.

Ši ekskursija organizuojama per Wide World Travel Agency vadovą Vladą Rasčiauską, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, telef. BE 3-1104.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 3-Star FRENCH COGNAC	5th	4.59
2. Antique Bourbon Kentucky Str. Whiskey. . .	5th	3.98
3. CANADA DRY VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAI'OLEON Brandy	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur	5th	4.75
6. CHIANTI Imported Wine	5th	.98
7. Zeller SCHWARZE KATZE	5th	1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LIETUVOS BUDŽIŲ vadovybės suruoštas vakaras vasario 13 d. Šv. Jurgio parapijos salėje praėjo labai vykusiai ir rengėjams nelauktu pasisekimu. Prisirinko arti 300 svečių, kurie vaišinosi ir linksminosi prie skoningai ir gausiai paruoštų stalų.

Jaunieji budžiai atliko trumpą, bet lietuvių širdžiai malonią ir prasmingą programą -- montąžą.

Liet. Budžiai veikia tyliai, neieškant tuščios reklamos. Bet gražus jaunimo būrys, auklėjamas lietuviškoje dvasioje, teikia vilčių, kad vadovybės dėdmos pastangos ir aukos nenueis niekais, o liks lietuviško darbo įprasminimu.

VYSK. VALANČIAUS LIT. MOKYKLA vasario 13 d. labai gražiai ir prasmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Mokyklos vedėjas Juozas Sternpūžio paruošė mokinių gražiai atliktą programą sekė gausus būrys svečių ir tėvų.

Vasario 16 d. antradienį, šią svarbią lietuviams dieną paminėjo ir Šv. JURGIO PARAPIJOS MOKYKLA. Būdinga, kad seselių mokytojų paruoštoje programoje dalyvavo ir nelietuvių kilmės vaikai.

SVARBUS APKLAUSINĖJIMAS IMIGRACIJOS REIKALAIS bus vykdomas vasario 20 d. (šeštadienį) 9.30 val. ryto Federal Building, Public Square, patalpose. Apklausinėjimui vadovaus kongresmanas Michael A. Feighan, daug pastangų ir rūpesčio parodęs naujam imigracijos įstatymo projektui suformuoti.

Tų apklausinėjimų tikslas yra sudaryti kuo palankiausias sąlygas organizacijoms ir pavieniams asmenims pareikšti savo nuomonę ir sugestijas principiniams ruošiamo įstatymo klausimais.

Kong. M. A. Feighan tuo klausimu jau keletą kartų tarėsi su tautybių spaudos atstovais. Dabar yra suteikiama pulki proga organizacijų atstovams svarbiu imigracijos klausimu pasisakyti. Suinteresuoti kreipiasi telef. CH 1-7900 ext. 7249.

CLEVELANDO LIETUVIŲ MISTRŲJŲ EILĖSNA NUOJO -- ALBINAS BERŽINSKAS 1357 E. 65 gt. Palaidotas vasario 18 d. Clevelando Kalvarijos kapinėse.

Alice Stephens, moterų ansamblio įkūrėja ir dirigentė. Ši šeštadienį, vasario 20 d. 7 v.v. Clevelande Naujosios parapijos salėje, įvyks jos ansamblio koncertas, kurį rengia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla.

WILLIAM P. MOTTOS (Motuza), 15216 Lucknaw Ave. Palaidotas vasario 18 d. Kalvarijos kapinėse.

Laidotuvių rūpinosi Jakubs and Son laidotuvių įstaiga.

EUGENE NAHERNY, buvęs Cleveland Trust banko St. Clair skyriaus vedėjas, pakeltas į banko vice-prezidento asistento postą.

RAYMOND F. GEHRING, buvęs Payne -- 55th skyriaus vedėjas, perkliamas toms pačioms pareigoms į St. Clair skyrių.

LESLIE S. AGENS pakeltas į skyriaus vedėjų ir vadovaus Payne -- 55th skyriui.

Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

ATSTOVAS
VYT. SENKUS

WO 1-6820
Office ME 1-5997
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

13 271 Clevelando dieceizijos skautų du lietuviai buvo apdovanoti "Ad altare Dei" ordinu. Nuotraukoje turtininkas V. Jokūbaitis tarp apdovanotųjų skautų Algio Karsoko ir Algio Plūdžinsko.

Lietuvos budžiai, talkinami dr. M. Žilinskienės ir dail. K. Žilinsko, išplėdė programą per suruoštą parengimą. Nuotraukoje iš kairės: J. Stankevičius, L. Balyš, B. Rutkauskas, dr. M. Žilinskienė, A. Rutkauskas, R. Jonaitis, dail. K. Žilinskas, Sėdi: V. Šarkauskas ir M. Pautienis, V. Plūdžinsko nuotrauka

taikai pakelti. Mugės uždarymo proga įvyks skautiškas laužas, jame pasirodys ir nesenai dailiojo skaitymo bei deklamavimo konkursą laimėjusios skautės.

Abiejų tautų tėvų komitetai savo uolumu nenori atsilikti nuo jaunimo, ir ruošiasi svečius pavaišinti įvairiais skanumynais.
A. B.

• Pajamų mokesčių grąžinimo pareiškimus pildo Edvardas Karnėnas. Telef. ER 1-4732.

• Po Jūsų mirties kiek pajamų jūsų šeima turės? Dėl informacijų skambinkit: V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 531-2211.

REIKALINGA PRITYRUSI MAŠININKĖ

klijentų priėmėja draudimo įstaigoje. Pageida u j a m a kalbanti lietuviškai ir angliškai. 5 dienos savaitėje.

General Underwriters Insurance

6606 Superior Ave.
Tel. UT 1-2345

(Kreiptis į Juožą Mull-Muliolį)

PARDUODAMI NAMAI

Naujas namas. 2 miegamieji žemai, 2 viršuje, dvi vonios, graži didelė virtuvė, padalintas rūsys, į pietus nuo Euclid Ave.

Visai nauji 2 namai Wickliffe, Ohio, vienas turi 3 miegamus, kitas 4. Patogus gyventi.

Richmond Hts., Ohio turime 2 plytinius naujus namus. Labai gerai ir patogiai įrengti.

4 miegamieji, 2 vonios, 3 garažai. Visai arti prie Lake Shore ir Neff Road. Pigus.

United Multiple Listing Service

Norintieji pirkti, parduoti ar išmaityti, prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juožas Mikonis — Realtor
780 E. 185 gt. IV 1-6900
arba vakarais KE 1-2190

Neringos tunto jaun. skautės ruošia rankdarbius Kaziuko mugėi, kuri įvyks Lietuvių salėje Clevelande kovo 7 d. J. Carlos nuotrauka

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS

INSURED SAVINGS

Clevelando akademikai tariasi Lituanus žurnalo reikalais ir jam paremti vakaro suruošimu, kuris įvyks vasario 26 d. 6 v.v. Čiurlionio Amsamblio namuose Clevelande.

LITUANUS VAJUS

Kiekvienais metais Lietuvių Studentų Sąjunga organizuoja vajų Lituanus žurnalui paremti. Šiais metais mes vėl kreipiamės į lietuvių visuomenę prašydami mus paremti, nes mūsų entuziazmas ir jūsų duosnumas turėtų užtikrinti šio vajeus pasisekimą ir Lituanus žurnalo ateitį.

Dėl ko svarbu remti Lituanus žurnalą? Koks yra jo tikslas? Lituanus žurnalas, leidžiamas anglų kalboje siekia supažindinti JAV politinius asmenis, mokslininkus ir skaitlingą Amerikos visuomenę su Lietuvos politine padėtimi. Jos istoria, kultūra ir

lietuvių veikla išsivijoje.

Lituanus niekad negalėtų išsiversti vien tik prenumeratų mokesčių, nes didesnė dalis ekzemplorių yra siunčiama veltui valdininkams, profesoriams, įvairioms bibliotekoms ir kitų tautų studentų sąjungoms, su kuriomis L.S.S. palaiko ryšį.

Lituanus žurnalas yra vienas iš geriausių įrodymų, kad gražūs idealai ir entuziazmas dirbtį Lietuvos laui neturi baigtis vien tik gražiom kalbom ir tuščiais pažadais. Šio žurnalo leidimas įrodo, kad šie idealai gali būti įgyvendinti ir kilns tikslai gali virsti konkrečiais darbais.

Birutė A.

Kristina Stankaitytė ir Gailutė Marfūnaitė klauso Prano Mašiotto patarimo, kaip iškepti skanius blynus vasario 26 d. vakarui.

"Follow the Rainbow"

MODEL HOMES

SPRING GARDENS

Spectacle! Entertainment!

250 EXHIBITS

Save on advance-sale tickets!

Available now for 75¢ at all retail flower shops • Ohio Garden Clubs • Federation of Women's Clubs of Greater Cleveland • Ceramic Hobbyist Guild of Greater Cleveland • Golden Age Centers • Downtown Ticket Offices of Burrows and Richman Bros. Stores • all Sears Stores • Greyhound Bus Stations, and convenient box office locations in all areas before Tuesday, March 2.

cleveland home & flower show

PUBLIC AUDITORIUM & THE NEW MALL HALL

MARCH 6 thru 14

PAGLIO'S RESTAURANT and LOUNGE

239 Richmond Rd. at Chardon Rd.
Richmond Heights, Ohio 44132
AN 1-2040

AMERIKIETISKI IR ITALIŠKI VALOIAI.

Atdaras septynias dienas į savaitę.

Lietuvaitė savininkė — galite kalbėti lietuviškai.
Lietuviai mielai laukiami svečiai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763 936 East 185th St. KE 1-7770